

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Regionalräkenskaper

Ämnesområde

Nationalräkenskaper

Statistikområde

Nationalräkenskaper

Produktkod

NR0105

Referenstid

2021

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Dolan Haddad
E-post	nrinfo@scb.se
Telefon	010-479 65 43

Innehåll

1	Statistikens sammanhang	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter	3
2.2	Ramförfarande	3
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	4
2.3.1	Urvalsförfarande	4
2.3.2	Uteslutning från insamling (cut-off)	4
2.4	Insamlingsförfarande	4
2.4.1	Datainsamling	4
2.4.2	Mätning	4
2.4.3	Bortfallsuppföljning	4
2.5	Bearbetningar	4
2.6	Granskning	5
2.6.1	Granskning under direktinsamlingen	5
2.6.2	Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden	5
2.6.3	Granskning av makrodata	5
2.6.4	Granskning av redovisning	5
2.7	Skattningsförfarande	5
2.7.1	Principer och antaganden	5
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter	6
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet	7
2.7.4	Röjandekontroll	7
3	Genomförande	7
3.1	Kvantitativ information	7
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen	8
Bilaga		9
Källor		9

1 Statistikens sammanhang

Regionalräkenskaper är den regionala motsvarigheten till ett lands nationalräkenskaper, det vill säga nationalräkenskaper med regional, geografisk indelning.

Regionalräkenskaperna sammanfattar och beskriver regionernas ekonomiska aktiviteter och utveckling i bruttoregionprodukter (BRP) som aggregerade till riksnivå motsvarar bruttonationalprodukten (BNP). Regionalräkenskaperna sammanställs baserat på statistikvärden och mikrodata som, förutom från nationalräkenskaperna, kommer från en stor mängd ekonomiska undersökningar med någon form av regional dimension.

Denna dokumentation kompletterar *Kvalitetsdeklarationen* för Regionalräkenskaperna som finns tillgänglig på www.scb.se/nr0105 under rubriken *Dokumentation*. Den är gemensam för både den preliminära och den slutliga statistiken.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

Regionalräkenskaperna omfattar bruttoregionprodukter (BRP), uttryckta både i löpande priser och som volymförändringstal. Regionalräkenskaperna omfattar även lönesummor, fasta bruttoinvesteringar och hushållens disponibla inkomster uttryckta i löpande priser, samt antal sysselsatta och arbetade timmar.

Målpopulation och målobjekt är alla inhemska institutionella enheter. Dessa kan vara *icke-finansiella företag*, *finansiella företag*, *offentliga myndigheter*, *hushållens icke-vinstdrivna organisationer* (HIO) eller *hushåll*.

För att kunna redovisa statistiken efter bransch och region används också målobjektet *lokal verksamhetsenhet*.

2.2 Ramförfarande

Eftersom både regional- och nationalräkenskaperna arbetar med skattningar av statistiska målstorheter baserade på underliggande statistik är ramen på objektsnivå snarast en tänkt ram. Det finns en sådan ram för varje objekttyp som regionalräkenskaperna arbetar med.

I praktiken är ramen i varje underliggande undersökning styrande. I de slutliga beräknade och avstämda siffrorna ska alla institutionella enheter på svensk ekonomisk territorium täckas in.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

2.3.1 Urvalsförfarande

I regionalräkenskapernas beräkningar i löpande priser är den största delen av statistiken baserad på totalundersökningar d.v.s. utan urvalsförfaranden. Viss del av statistiken som utgör underlag, t.ex. Företagens ekonomi (FEK) och Statistiken om forskning och utveckling (FoU), är dock urvalsbaserad.

2.3.2 Uteslutning från insamling (cut-off)

Regionalräkenskaperna tillämpar inte cut-off men detta finns i underliggande urvalsbaserade statistikundersökningar, t.ex. FEK och FoU.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamling

Regionalräkenskaperna baseras både på statistikvärden och på registerdata på mikronivå.

Statistikvärden hämtas från nationalräkenskaperna samt undersökningar gjorda av SCB och andra myndigheter. Mikrodata hämtas från Registret över totalbefolkningen (RTB), Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) och Registerbaserad lönesumme-statistik (LSUM).

De register och den statistik, förutom nationalräkenskaperna, som ligger till grund för den preliminära och den slutliga statistiken framgår i bilaga.

2.4.2 Mätning

För en beskrivning av det mätförfarande och de observationsvariabler som används i den underliggande statistiken hänvisas till dokumentationen för respektive källa, se bilaga.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

För de bortfallsuppföljningar som görs i den underliggande statistiken hänvisas till dokumentation för respektive källa, se bilaga.

2.5 Bearbetningar

De mikrodata och statistikvärden som hämtas till undersökningen sammanförs i bearbetningarna innan skattningsförfarandet.

Bearbetningen av statistikvärden från nationalräkenskaperna utgår från bransch- och sektorfördelade rikstotaler för målvariablerna i regionalräkenskaperna (förädlingsvärden, bruttoinvesteringar osv).

Syftet med bearbetningen är dels att anpassa och aggregera mikrodata och statistikvärden med hjälp av de befintliga regionala och

branschkoderna till de branschaggregat som utgör redovisningsgrupperna, dels för att med hjälp av dessa mikrodata och statistikvärden fördela befintliga icke regionfördelade nationella värden.

Mikrodata om sysselsatta och lönesummor från RAMS respektive LSUM samkörs med data från RTB för att skapa medelantal sysselsatta och lönesummor fördelad efter sektor, bransch och regioner.

2.6 Granskning

Regionalräkenskaperna bygger till största del på redan granskade och avstämda källor. Granskningen inom regionalräkenskaperna sker löpande under beräkningarnas gång.

2.6.1 Granskning under direktinsamlingen

Ingen direktinsamling görs.

2.6.2 Granskning av mikrodata och insamlade statistikvärden

Utvecklingen mellan regioner stäms av och rimligheten bedöms med stöd av annan jämförbar information. Beräkningsfilerna är i vissa fall uppbyggda så att även tidsseriegranskning görs.

2.6.3 Granskning av makrodata

Då statistiken tas fram granskas resultatet mot publicerad statistik för tidigare årgångar och, där det är möjligt, för samma årgång. Vid större förändringar av de olika regionernas procentuella utveckling kontrolleras bakomliggande beräkningar samt underlag.

2.6.4 Granskning av redovisning

Inför publicering granskas samtliga delar av materialet efter laddning i webbpubliceringsverktyg och statistikdatabas. SCB kontrollerar att alla tabeller och diagram finns med och att ingen av dem är tom eller innehåller obegripliga värden. Rubriker och förklaringar till tabeller och diagram granskas så att de är korrekta.

2.7 Skattningsförfarande

BRP beräknas från produktionssidan, dvs. som summan av regionens förädlingsvärden. Beräkning av lönesummor och sysselsättning är ett viktigt komplement och stöd till produktionsberäkningarna.

2.7.1 Principer och antaganden

Två huvudprinciper används i skattningsförfarandet. Dels skapas data på detaljerad nivå som sedan aggregeras till regional nivå, dels fördelas nationella data regionalt.

Den första ansatsen baseras på antagandet att det dataunderlag som används för att beräkna regionala värden på detaljerad nivå beskriver

den regionala ekonomiska produktionen och kan summeras till nationell nivå med en acceptabel residualmängd.

Den andra ansatsen baseras på antagandet att de indikatorer som används för att fördela nationella värden regionalt också speglar hur produktionen fördelar sig geografiskt.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

De uppgifter som används för att beräkna till exempel regionala förädlingsvärden är baserade på data knutna till hur produktionen fördelar sig geografiskt. För att göra de regionala skattningarna finns två huvudsakliga metoder och två så kallade pseudo-metoder.

Bottom-up-metoden innebär att data för lokala verksamhetsenheter summeras till regional nivå som i nästa steg summeras upp till en total för riket.

Pseudo-bottom-up-metoden tillämpas om data för lokala verksamhetsenheter inte finns tillgängliga men kan skattas utifrån data för företag, verksamhetsenhet eller arbetsställe. Skattningarna kan sedan summeras som vid ren bottom-up-metod.

Top-down-metoden används när man fördelar ut nationella statistikvärden på regioner med hjälp av någon form av indikator. Indikatorn ska så nära som möjligt samvariera regionalt med den variabel som ska fördelas.

Pseudo-top-down-metoden nyttjas när man fördelar nationella siffror regionalt utifrån en indikator på en annan nivå än lokal verksamhetsenhet. Om den metoden används ska förädlingsvärdet delas upp i en löneberoende del och en kapitalberoende del. Den löneberoende delen fördelas utifrån lönesummostatistikens regionala mönster medan den kapitalberoende delen fördelas med annan indikator som så nära som möjligt samvarierar regionalt med den variabel som ska fördelas.

Några exempel

De fasta bruttoinvesteringarna fördelas regionalt enligt bottom-up-metoden.

Hushållens disponibla inkomster regionalfördelas huvudsakligen med utgångspunkt från uppgifter från *Inkomst- och taxeringsregistret* med hjälp av bottom-up-metoden.

Medelbefolkning, sysselsättning och lönesummor bearbetas så att de på regional nivå, inom branscher och sektorer står i överensstämmelse med nationalräkenskapernas definitioner.

Den huvudsakliga målstorheten bruttoregionalprodukt (BRP) skattas genom summering av förädlingsvärden. *BRP per invånare* skattas genom att dividera BRP med antalet invånare för respektive region.

Sysselsättning och löner hämtas från undersökningarna RAMS respektive LSUM.

Nationalräkenskapernas statistikvärden avseende bransch och kapitaltyp utgör basen för näringslivets och kommunala bruttoinvesteringar som sedan fördelas regionalt. Statliga bruttoinvesteringar skattas genom att fördela respektive myndighets investeringar på olika geografiska regioner.

I slutskedet av skattningsförfarandet stäms de skattade uppgifterna på regional nivå av med uppgifterna på nationell nivå och eventuella residualer på branschnivå rensas bort.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Inga kvantitativa osäkerhetsmått tas fram för regionalräkenskaperna.

Vissa subjektiva bedömningar görs av vilka osäkerhetskällor som har större eller mindre betydelse bl.a. baserade på nationalräkenskapernas kvalitetsbedömningar.

2.7.4 Röjandekontroll

All statistik som ska publiceras eller lämnas ut genomgår en skadeprövning och skyddas vid behov mot röjande i enlighet med utfallet av prövningen.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Underlaget utgörs av branschdata uppdelat på kommuner och län. Branscherna, aggregat av SNI 2007, är i underlaget cirka 65.

På grund av kvalitets- och sekretessbegränsningar redovisas branschgrupperingar på en mer aggregerad nivå än de som finns i underlaget.

Redovisningsgrupperna består av mer aggregerade branscher för landets 8 riksområden (NUTS 2), 21 län (NUTS 3). De branschgrupper som redovisas för alla län består av varuproducerande företag, tjänsteproducerande företag samt offentliga myndigheter och hushållens icke-vinstdrivande organisationer.

För kommunerna redovisas endast totaler.

Summan av alla bruttoregionalprodukter (BRP) är lika med total BNP, vilken 2019 uppgick till 5 049 619 miljoner kronor i löpande priser.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Inga påtagliga avvikelser har gjorts.

Bilaga

Källor

Befolkningsstatistiken

Befolkningsstatistiken bygger på registeruppgifter och administrativa data och beskriver storlek, förändring och sammansättning hos Sveriges befolkning. Befolkningsuppgifter fördelade på riksområden, län och kommuner används för att beräkna BRP per invånare.

www.scb.se/be0101

Bostadsbeståndet

Bostadsbeståndet bygger på lägenhetsregistret som är ett administrativt register som ingår i Lantmäteriets fastighetsregister. Bostadsbeståndet används i beräkningarna av den regionala disponibla inkomsten. www.scb.se/bo0104

Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn (EAA)

Statistiken redovisar det totala värdet av och kostnaderna för jordbrukssektorns produktion. Uppgifterna bidrar till beräkningar av jordbrukets förädlingsvärden på regionalnivå. www.scb.se/jo0205

Energistatistiken

Statistiken redovisar tillförsel, omvandling och slutlig användning av energi. Uppgifterna bidrar till beräkningar av förädlingsvärden på regionalnivå inom näringsgrenen *Försörjning av el, gas, värme och kyla*.

www.scb.se/en0105

Fastighetstaxeringsregistret

Statistiken redovisar taxeringsvärden, antal taxeringsenheter, nybyggnadsår med mera för Sveriges samtliga fastigheter. Uppgifterna används till beräkningar av förädlingsvärden inom näringsgrenen *Fastighetsverksamhet på regionalnivå*. www.scb.se/bo0601

Fiskestatistik

Inom statistikområdet fiske ingår statistik om både yrkesmässigt fiske och fritidsfiske. Ansvarig myndighet för den officiella-fiskestatistiken är *Havs- och vattenmyndigheten*. Uppgifterna används vid beräkningar av förädlingsvärden inom näringsgrenen Fiske och vattenbruk på regionalnivå. www.havochvatten.se/data-kartor-och-rapporter/data-och-statistik/officiell-statistik.html

Fordonsstatistik

Myndigheten Trafikanalys ansvarar för fordonsstatistiken. Bilregistret används för att fördela poster i *hushållens disponibla inkomster*. www.scb.se/tk1001

Statistik om forskning och utveckling (FoU)

Statistiken beskriver de ekonomiska och personella resurser som satsas på FoU inom olika sektorer. Uppgifterna används för beräkningar av investeringar inom riksområden och län.

www.scb.se/uf0301

Företagens ekonomi (FEK)

Statistiken belyser strukturen för näringslivet (exklusive de finansiella och offentliga sektorerna samt hushållens icke-vinstdrivande organisationer). Fokus ligger i första hand på lönsamhet, tillväxt, utveckling, finansiering och produktion. Kommuns- och länsfördelade uppgifter från FEK utgör en central del i beräkningarna av förädlingsvärden inom de flesta industribranscher. www.scb.se/nv0109:

Statistik över assistansersättning

Uppgifter om assistansersättning hämtas från försäkringskassan. Uppgifterna bidrar till beräkningen av förädlingsvärden på kommunnivå inom näringsgrenen Förvärvsarbete i hushåll.

www.forsakringskassan.se/statistik

Hamn- och sjöfartsstatistik

Statistiken belyser fartygs-, varu- och passagerartrafiken i svenska hamnar och andra lossnings och lastningsplatser. Ansvarig myndighet för statistiken är Trafikanalys. Uppgifterna används som underlag till beräkningar av förädlingsvärden på regionalnivå inom näringsgrenen Sjötransport. www.trafa.se/etiketter/statistik/

Inkomst- och taxeringsregistret (IoT)

Registret ligger till grund för statistiken för inkomster och skatter. Statistiken används som underlag av beräkningar av disponibla inkomster fördelade på kommuner, län och riksområden.

www.scb.se/vara-tjanster/bestalla-mikrodata/vilka-mikrodata-finns/individregister/inkomst--och-taxeringsregistret-iot/

Kommunala räkenskapssammandrag

Statistiken beskriver kommunernas, regionernas och kommunalförbundens intäkter och kostnader samt investeringar. Statistiken används som underlag av beräkningar av förädlingsvärden inom kommuner och regioner. www.scb.se/oe0107

Lantbruksregistret

För denna statistik ansvarar Jordbruksverket. Lantbruksregistret används för att fördela poster i hushållens disponibla inkomster.

www.jordbruksverket.se/statistik

Luftfartsstatistik

Statistiken beskriver bland annat utvecklingen i den svenska luftfartssektorn utifrån trafik och transporter. Statistiken används som underlag till beräkningar av förädlingsvärden på regionalnivå inom näringsgrenen Lufttransport. www.scb.se/tk0501

Lönesummestatistik (LSUM)

Statistiken visar lönesummor, preliminär A-skatt och vilka sociala ersättningar som betalas ut. Uppgifterna som baseras på kontrolluppgifterna (KU) kan tas fram efter region, sektor och näringsgren. Statistiken utgör en viktig del av fördelning av förädlingsvärden på kommunnivå. www.scb.se/am0302

Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

Statistiken visar sysselsättning, pendling och personal- och näringsstruktur. Den visar också händelser och flöden på arbetsmarknaden. Statistiken är totalräknad och kan brytas ner på regional nivå. Sysselsättningsuppgifter fördelade på riksområden, län och kommuner används dels för att beräkna BRP per sysselsatt, dels för att skapa fördelningsnycklar. www.scb.se/am0207

Taxeringsutfallet

Taxeringsutfallet sammanfattar utfallet av inkomsttaxeringen och används för att fördela hushållens disponibla inkomster. www.scb.se/oe0701